

Vesløs Skole i 1960'erne

Artiklens forfatter har i mange år virket som viceinspektør på Vesløs skole. I artiklen skildrer hun, hvordan skolen fungerede i 1960'erne.

En forårsdag i 1961 kørte min familie og jeg gennem det flade Hanherred fra Aalborg til Hannæs. På Bjerget gjorde vi holdt, betaget af den dejlige udsigt over den nordlige del af Vejlerne og landskabet omkring. Vi var på vej til Vesløs for at se på embede i skolen der. Ned over Hannæs måtte vi standse flere gange. Det var nyt land for os. Tømmerby fjord, vikingegravpladsen med bakkerne ved Højstrupvej, Vesløs by med storkereden, der dog ikke var beboet så tidligt på året og Vesløs vejler med Østerild skov som baggrund. Det var et skønt sted at bygge en skole. Hvad vi ikke vidste den gang var, at skolen var bygget ved siden af en ældre skole, og at der havde ligget en endnu ældre skole i nærheden, så skolerne i Vesløs havde haft vejle- og skovudsigt i mangfoldige år.

I Vesløs var der netop bygget en ny centralskole, som så mange steder i landet. Den skulle være skole for Vesløsbørn indtil 7. kl. og realskole for hele Hannæs. Der var indgået en aftale mellem de to Hannæs kommuner (Tømmerby-Lild og Øsløs-Vesløs-Arup) om realskolen i Vesløs og 8.- og 9. klasserne i Tømmerby på et senere tidspunkt. Af en eller anden grund blev 8.-9. klasse ikke oprettet i Tømmerby, så aftalen udvidedes til også at omfatte 8.-9. klasse i Vesløs. Skolens navn var Vesløs Folke- og Realskole. Da realeksamen bortfaldt, blev det til slet og ret Vesløs Skole. En skole i så smukke omgivelser måtte have

alle muligheder for at være en god skole at arbejde i, så august 1961 begyndte hverdagen for os.

Der var forskel på skolehverdagen på en centralskole »langt« ude på landet og den store byskole, vi kom fra, og den forskel faldt ud til Vesløs skoles fordel. Eleverne gik i årgangsdelte klasser, og klassekvotienten var lavere end gennemsnittet på landsplan. Bygningerne var nye, og der var god udenomsplads til leg i frikvartererne.

Dagen begyndte hver morgen med morgensang i forhallen ledet af førstelæreren, lærer Hansen. Eleverne stod klassevis med ansigtet mod lærerne, der stod på en række på hver side af et gammelt kateder, som førstelæreren »støttede« sig til. Katederet var gammelt. Det havde stor affektionsværdi, så det blev stående i mange år. Man sang en salme før Fadervor og en kortere efter bønnen. Repertoiret var lille. Det var helt bevidst fra lærer Hansens side, fordi det skulle være kendte salmer, så alle kunne synge med. Forslag om, at vi kunne lære nye salmer, faldt til jorden. Salme nr. to var som sagt kort, meget ofte blev det kun til et enkelt vers, og da var det næsten altid: *Gå da frit, enhver til sit, og stole på Guds nåde. Da får vi lyst og lykke til, at gøre gavn, som Gud det vil, på allerbedste måde.* Det var da et udmærket vers at begynde dagen med. Der blev aldrig givet meddelelser eller reprimander ved morgen-

sangen. Det var et princip. Højtideligheden skulle stå alene.

I hverdagen benyttede vi naturligvis de gode områder, vi havde så nær på. Der kunne botaniseres i Vejlerne, i skoven og på overdrevene. På køkkenmøddingerne og på markerne omkring i Øsløs kunne vi finde skaller, skrabere og en sjælden gang noget, der lignede en stenøkse. Det var en uvurderlig hjælp for en lærer at have alle disse naturlige hjælpemidler, og børnene var dygtige til at finde ting. Mange af dem færde-

des også i fritiden i naturen og kom ofte med spændende ting, ligesom vi på skolen også kunne låne særlige fund, som forældre og bedsteforældre havde gjort.

Hverdagen var naturligvis præget af klasseundervisning, som jo var den gængse arbejdsform på den tid, men projektarbejde og samarbejde på tværs af klasserne var ikke en sjældenhed. Det var en videreførelse af den gamle landsbyskoleundervisningsform, hvor det havde været en nødvendighed med de mange børn i

Lærerstaben ved Vesløs skole 1963 - udlånt af arkivet i Vesløs. Bagest fra venstre er det: Jens A. Hansen (skoleleder), Carl Rønn Christensen, H. C. Bering og Arne Hjelm Nielsen. Forrest fra v: Helen Rønn Christensen, Birthe Marie Overgård, fru Bering, Jenny Jensen og Aase Hjelm.

klasserne i forskellige aldre. Nævnes skal også, at vi allerførst i tresserne i al stilfærdighed afskaffede karaktergivning i under-skolen (1.-7. klasse). En årrække senere læste vi i pressen, at en skole på Falster havde afskaffet karaktergivning som den første i landet!

Der var timer nok. Kunne timeplanen ikke helt gå op, blev der lagt en oplæsningsstime eller en færdselsundervisningstime ind på planen. En ekstra dansk- eller regnetime kunne det også blive til. Der var højt til loftet både udendørs og indendørs.

I erindringen skinnede solen altid over skoledagen, men der var også vinter. Mange elever cyklede op til 7 km, enkelte længere, i al slags vejr. Våde eller tilsneede kom de fra fjern og nær. Af med jakke, hue og vanter og hen på radiatoren med det inden morgensangen. Når timen begyndte, måtte tøjet fjernes, og det var svært for børnene at forstå, at det ikke var et udmærket sted at anbringe vådt tøj.

Eleverne fra Tømmerby/Lild kom med bus, som kørte helt ind i skolegården gennem en port, der kun var få cm bredere end bussen. Det var nervepirrende at se på. Chaufføren klarede det fint, og børnene var tilfredse, det var rart at blive kørt helt hen til døren, men man fandt dog senere en bedre løsning.

Et af årets højdepunkter var skolefesten først i februar måned. Det var næsten som et gammeldags bryllup. Det strakte sig over flere dage. Torsdag eftermiddag kunne der være 80-100 bedsteforældre og pensionister til kaffe og underholdning. Fredag aften var for 1.-7. klasse med forældre, og lørdag aften kom overbygningseleverne også med forældre, ligesom også gamle elever var indbudt til denne aften. Det var fast 2. og 8. årgang, der stod for under-

holdningen, og det kunne være en hård omgang for skuespillerne at optræde 3 dage i træk. Om søndagen blev der ryddet op, så for dem, der havde været med alle 3 dage – og det var ret mange – var der ikke mange kræfter til den næste uge. Da det ofte var dårligt vejr i februar måned, blev festen flyttet til november. Det havde vi nær fortrudt. Det første år, festen lå på det nye tidspunkt, stod jord og himmel i et. Al udkørsel frarådedes, men festen blev holdt, hannæsboerne var ikke sådan at holde hjemme.

Et andet højdepunkt var udflugten. Vilsund Dyrepark var et yndet udflugtsmål. Der var ikke så mange dyr i den park, så det var ret overskueligt, og børn var ikke så forvante den gang. Det vigtigste var, at vi kunne få is og sodavand og bruge penge på en lille souvenir. Et år bestemte vi, at der skulle være lidt variation i udflugtsmålene, så vi tog toget til Ulveskoven ved Arentsminde. Navnet levede ikke op til forventningerne. Børnene, der var vant til Østerild Skov, kunne ikke forbinde de få træer dér med en skov, og så kunne vi ikke engang få en is. Det blev lidt af en fiasko.

Som før nævnt oprettedes der få år efter realklassernes indførelse 8.-9. klasse på Vesløs Skole. Det afstedkom planer om en ny tilbygning, som også fuldførtes, men børnene kom først, så der måtte udvises stor kreativitet i planlægningen for at få plads til alle børn. Én af de mest særprægede løsninger var klasseværelse i en gang ind til husgerningslokalet. Gangen var en vinkel, så nogle børn måtte sidde i vinklen. Børn og lærer tog det roligt. *»De skal nok følge godt med, det er nemlig et privilegium at sidde om hjørnet, så ingen ønsker at miste den gode plads«, når det er deres tur til at få den«,* sagde lærerin-

Vesløs Skole i 1980'erne. Der er kommet flere tilbygninger siden 1960'erne, og den er blevet nabo til en hal - men det er stadig den gamle skole på Hannæs. Foto: Tage Jensen/Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune.

den. Der kan komme noget godt ud af selv den vanskeligste situation. Det var dog en stor dag, da den nye fløj kunne indvies.

I 1970 kom der nye tider til Vesløs Skole. Øsløs-Vesløs-Arup Kommune indlemmedes i Thisted Kommune, og Tøm-

merby-Lild Kommune kom til Hanstholm Kommune. Til alles glæde besluttede de nye storkommuner at fortsætte det gode samarbejde om overbygningsskolen i Vesløs. Det samarbejde som nu har stået på i snart 45 år.